

ker po najnovejših določbah (postavnih) to spada v delokrog slavnega c. kr. deželnega šolskega sveta, zato se mi je odveč zdelo, da bi se pri obširnem programu še o tej točki razgovarjali. Pa kaj hočemo le zbirati pri naših šolskih knjigah? Vsaj jih nimamo na izbiri! Rabiti moramo te, ki se dobé v c. kr. šolski zalogi. Pa so to tudi dobre knjige, toliko berila, kakor računice. Le pri abecednikih bi utegnila konferencija drugačnih misli biti, in bi se nekateri izjavili za Praprotnikov, drugi za Razinger-Žumer-jev abecednik, mesto Miklošičeve začetnice. Na teh šolah se je lani rabil Razinger-Žumer-jev abecednik. Tako lahko ostane še eno leto. Ako pa dá slavni c. kr. deželni šolski svet Praprotnikovemu abecedniku prednost, bilo bi to gotovo tudi učiteljem tega okraja po volji, kajti Praprotnikov abecednik skoro vse druge presega. Nasproti pa moram trditi, da mi pa Miklošičeva začetnica s prvim berilom posebno ugaja za nižjo skupino (1. in 2. oddelek) razdeljenih enorazrednih šol, za katero se mi zdí abecednik premajhen, Drugo berilo pa pretežko. Vse to sem, toda le mimo gredé, omeniti hotel. Pri tej točki moram marveč poudarjati, da so nekatere šole premalo preskrbljene s knjigami. Berila že še imajo šole, če tudi marsikatera dvorazrednica nima še Tretjega berila. (Dalje prih.)

K n j i ž e v s t v o .

— **Opis Krškega okrajnega glavarstva** v zemljepisnem in zgodovinskem obziru. Z načrtom Krškega mesta in zemljevidom Krškega okrajnega glavarstva. Sodelovanjem šolskih voditeljev v okraji izdal in založil Iv. Lapajne. — O tem „Opisu“, ki se je tiskal v „Tov.“ in izišel v posebni knjižici, ni nam treba obširno govoriti, ker je vsebina že znana čast. bralcem „Tov.“. Omenjati ga pa moramo radi tega, ker ima v prilogi ličen zemljevid Krškega glavarstva in načrte Krškega in Kostanjeviškega mesta ter Mokronoškega in Radeškega trga. To knjižico prav živo priporočamo sploh gg. učiteljem, posebno pa vsem v omenjenem okraji. Obžalujemo pa tudi, da se je našel celó učitelj (Ravnikar) s Krškega, ki v „Slovincu“ knjižico in pisatelja prav nespodobno in, rekli bi, strastno obira. Vsa ta kritika je neumestna in prav za „ne bodi ga treba“; pa je tudi zlovoljna, ker kritikar kritikuje to, kar še ne pozná. Ako bi bil on imel pošten namen, opozoril bi bil lahko na male pomete, ki so se vrinile, prej že, ko se je „Opis“ v „Tov.“ tiskal. Pa njemu menda ni bilo toliko za stvar, ampak iskal je le ugodne prilžnosti, da se je nekako maščeval nad g. pisateljem. Tako ravnanje ni po tovarško, in ni na čast učiteljskemu stanu.

— **Maša za troglasni možki, ženski ali mešani zbor** se spremljavo orgel (ad libitum). V spomin shoda prijateljev prave cerkvene glasbe na sv. Gori pri Gorici v dan 17. maja 1883. l., uglasbil in prečastitemu gosp. Blažu Gerči udano poklonil Danilo Fajgelj, op. 12. Cena 54 kr. Založil skladatelj v Tominu. To je naslov najnovejšemu delu našega rojaka tovariša, glasbenega strokovnjaka. Uže to, da je g. Fajgelj strog Cecilijanec, potem povod k tej skladbi ter dedikacija kaže na značaj in vsebino tega duhovitega mojsterskega dela, ki odgovarja vsem načelom pravilne harmonizacije, lepemu cerkvenemu slogu, naravnemu razvoju glasov in celotno uglasbeni sestavi, tako da moramo skladatelju čestitati na tem delu, zloženem po vzoru najboljših cerkvenih kompozitov, kakor so Witt, Greith, Eit in dr. — Komur se je cerkveno-glasbeni slog priljubil, gotovo bode z veseljem posegel po tej latinski maši, ki se vé da zahteva uže nekoliko večših pevcev, kajti brez točne izpeljave posameznih „partov“ si pač noben orglavec ne bode upal poprijeti se tega dela, kakor družih jednacij ne. Da se ta maša poje na 3 načine, to ji daje še posebno prednost, in vstreženo bode zlasti onim korom, kjer oskrbujejo petje zgolj možki. Naj bi vse cerkve podpirale našega nadarjenega skladatelja in si pri njem naročile ta po notranji in vnanji obliki odlikujoči se mašni napev.

D o p i s i .

S Hrastnika. (Prošnja.) V uradni učiteljski konferenciji v dan 3. avgusta 1883. l., ki so jo imeli učitelji iz Laškega okraja in Celjske okolice, staval in vzprejel se je predlog, da